

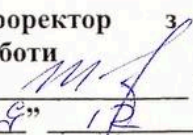
**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор з навчально-методичної
роботи**

Ярослав ШТАНЬКО
“12” 12 2025 р.

СУЧАСНІ ТРЕНДИ КОМУНІКАТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	06 Журналістика
Спеціальність:	061 Журналістика
Освітньо-професійна програма: (освітньо-наукова)	“Реклама та зв'язки з громадськістю”
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

Івано-Франківськ – 2025

РОЗРОБНИК:

т. в. о. завідувача кафедри

Інна ВАРВАРУК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри журналістики,
реклами та зв'язків з громадськістю
протокол № 5 від 08 грудня 2025 р.
т. в. о. завідувача кафедри

Інна ВАРВАРУК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Віра КАЧМАР

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 5 від 19 грудня 2025 р.

e-mail	inna.danyliuk@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/person/inna-varvaruk-k
Сторінка курсу в СДО	Сучасні тренди комунікативної лінгвістики

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни «Сучасні тренди комунікативної лінгвістики»

Вступ. Дисципліна «Сучасні тренди комунікативної лінгвістики» спрямована на осмислення мовної комунікації як ключового чинника функціонування сучасного інформаційного суспільства та професійної діяльності фахівців гуманітарного профілю. У курсі розглядаються актуальні теоретичні підходи й практичні моделі комунікативної лінгвістики, зосереджені на аналізі мовленнєвої поведінки особистості, ефективності вербальної й невербальної комунікації, а також на подоланні комунікативних бар'єрів і девіацій.

Особливу увагу приділено сучасним формам спілкування — публічній, діловій та цифровій комунікації, зокрема комунікації в соціальних мережах і медіапросторі. Курс має прикладний характер і ґрунтується на аналізі реальних комунікативних кейсів, що дозволяє здобувачам освіти не лише опанувати теоретичні засади, а й сформувати практичні навички успішної мовної взаємодії в різних соціальних і професійних контекстах.

Мета дисципліни – формування у здобувачів освіти системного уявлення про сучасні комунікативні процеси, розвиток навичок ефективного, безконфліктного та усвідомленого спілкування, а також опанування стратегій і тактик мовленнєвої взаємодії для успішної реалізації в професійній, публічній та медіакомунікації.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- основні поняття, категорії та напрями сучасної комунікативної лінгвістики;
- моделі та типи комунікації, їх функціонування в різних соціальних і професійних контекстах;
- особливості мовленнєвої поведінки особистості, зокрема гендерні, психологічні та соціокультурні чинники комунікації;
- принципи й максими ефективного спілкування, причини виникнення комунікативних бар'єрів і девіацій;
- специфіку вербальної та невербальної комунікації, її роль у публічному, діловому та цифровому спілкуванні;
- сучасні тенденції розвитку комунікації в медіа та соціальних мережах.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні уміти:

- аналізувати реальні комунікативні ситуації та оцінювати їх ефективність;
- добирати й застосовувати комунікативні стратегії та тактики відповідно до мети, аудиторії й контексту спілкування;
- виявляти та долати мовні бар'єри, комунікативні помилки й конфліктні ситуації;
- ефективно використовувати вербальні та невербальні засоби мовлення у публічних виступах, діловому й мережевому спілкуванні;
- створювати усні й письмові тексти з урахуванням принципів комунікативної доцільності та адресності;

- бути впевненими, свідомими та відповідальними комунікаторами в професійному й соціальному середовищі.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 061 Журналістика для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК07. Здатність працювати в команді. ЗК08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.	ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел. ПР05. Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань. ПР11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	4		
Семестр	8		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	20 (в годинах)	6 (в годинах)
	практичні	22 (в годинах)	6 (в годинах)
Самостійна робота		48 (в годинах)	78 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	екзамен		

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА 1. Комунікативна лінгвістика як один з ключових інструментів сучасного інформаційного суспільства (основні категорії та актуальність курсу).

Комунікація як базова потреба сучасної людини та суспільства. Комунікативна лінгвістика: становлення, міждисциплінарний характер, основні напрями. Об'єкт, предмет і завдання комунікативної лінгвістики. Поняття мови, мовлення і комунікації: спільне та відмінне. Комунікативна компетентність як складова професійного успіху. Місце комунікативної лінгвістики в системі гуманітарних наук (філологія, журналістика, медіакомунікації). Актуальні виклики сучасної комунікації: інформаційне перевантаження, цифрове середовище, комунікативні ризики.

ТЕМА 2. Моделі комунікації, або чому колобка з'їла не лисиця?

Поняття комунікації та комунікативної моделі. Комунікативний акт і його основні складники. Лінійна модель комунікації (модель передачі інформації). Інтерактивна модель комунікації: зворотний зв'язок і контекст. Транзакційна модель комунікації: спільне конструювання смислів. Роль адресанта й адресата в сучасних моделях комунікації. Контекст, код і канал як чинники ефективної комунікації. Перешкоди (шуми) в комунікації та їх вплив на процес спілкування. Актуальність моделей комунікації для публічного, професійного та цифрового спілкування

ТЕМА 3. *Speech personality in communication*, або «індивідуалізація» спілкування

Поняття *speech personality* (мовленнєва / комунікативна особистість) у сучасній лінгвістиці. Мовна, мовленнєва та комунікативна особистість: співвідношення понять. Індивідуальний стиль спілкування як вияв мовленнєвої особистості. Гендерні аспекти комунікації: стереотипи, мовні моделі, сучасні підходи. Вербальна поведінка мовця: лексичний вибір, інтонація, мовні стратегії. Невербальна комунікація як складник мовленнєвої особистості (жести, міміка, поза, проксемика). «Сильні» та «слабкі» слова у процесі комунікації: вплив на адресата. Роль мовленнєвої особистості в досягненні комунікативного успіху. Актуальність індивідуалізації спілкування у професійній та публічній комунікації.

ТЕМА 4. Комунікативні девіації (невдачі) (соціальна взаємодія, антимистецтво критики та конфліктів).

Поняття комунікативної девіації та комунікативної невдачі. Соціальна взаємодія як комунікативний процес: норми та порушення. Основні причини комунікативних невдач (мовні, психологічні, соціокультурні). Комунікативні бар'єри та «шуми» у спілкуванні. Невдала критика як форма комунікативної агресії («антимистецтво критики»). Мовні маркери конфліктної комунікації. Маніпулятивні стратегії та їх роль у комунікативних девіаціях. Конфлікт як

результат і як форма комунікативної невдачі. Шляхи запобігання комунікативним девіаціям у професійному та публічному спілкуванні.

ТЕМА 5. Комунікативні стратегії й тактики.

Поняття комунікативної стратегії та комунікативної тактики. Співвідношення стратегій і тактик у процесі мовленнєвої взаємодії. Класифікація комунікативних стратегій (інформативні, переконувальні, іміджеві, маніпулятивні тощо). Основні комунікативні тактики та їх мовне оформлення. Стратегії впливу й переконання в комунікації. Емоційний компонент у виборі комунікативних стратегій. Етичний вимір комунікативних стратегій і тактик. Вибір комунікативної стратегії залежно від мети, адресата та контексту. Значення комунікативних стратегій і тактик у професійному та публічному спілкуванні.

ТЕМА 6. Комунікації, що формують сучасну реальність.

Поняття сучасної комунікативної реальності: основні характеристики. Масова, міжособистісна та мережна комунікація: трансформація меж. Цифрові комунікації як домінантний тип спілкування XXI століття. Соціальні мережі як комунікативний простір і джерело смислотворення. Медіакомунікація та формування громадської думки. Мова впливу: наративи, фрейми, символи в сучасному дискурсі. Комунікація в умовах криз і війни: інформаційна стійкість та відповідальність мовця. Комунікативні ризики сучасності (маніпуляції, фейки, хейт, мовна агресія). Роль комунікативної лінгвістики у формуванні критичного мислення.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Комунікативна лінгвістика в реальних комунікативних ситуаціях.

1. Обговорення поняття «ефективна комунікація»: очікування та особистий досвід студентів.
2. Аналіз конкретних комунікативних ситуацій (побутових, навчальних, професійних).
3. Визначення ролей учасників комунікації (адресант, адресат, мета, контекст).
4. Виявлення чинників успішної та неуспішної комунікації.
5. Робота з кейсами: приклади комунікативних збоїв і шляхів їх подолання.
6. Міні-дискусія: «Чи можна навчитися комунікувати?»
7. Підсумкове узагальнення: значення комунікативної лінгвістики для майбутньої професії.

Тема 2. Аналіз моделей комунікації в реальних ситуаціях

1. Актуалізація теоретичних знань про моделі комунікації (коротке обговорення).
2. Аналіз комунікативних ситуацій за лінійною моделлю (приклади з медіа).
3. Робота в групах: розбір інтерактивних комунікативних кейсів.
4. Моделювання транзакційної комунікації (рольові ігри).
5. Визначення елементів комунікативного акту (адресант, адресат, повідомлення, канал, код, контекст).
6. Виявлення комунікативних «шумів» і бар'єрів у запропонованих прикладах.
7. Порівняльний аналіз ефективності різних моделей комунікації.

8. Рефлексія: яку модель доцільно використовувати в майбутній професійній діяльності.

Тема 3. Індивідуалізація спілкування в реальних комунікативних ситуаціях

1. Обговорення поняття «мовленнєва особистість»: самоідентифікація студентів як комунікаторів.
2. Аналіз мовленнєвих портретів (фрагменти інтерв'ю, публічних виступів, медіатекстів).
3. Виявлення гендерних особливостей мовлення у конкретних прикладах.
4. Практика аналізу невербальної комунікації (відеофрагменти, фото, спостереження).
5. Робота зі «сильними» та «слабкими» словами: трансформація текстів для підвищення ефективності спілкування.
6. Рольові ігри: моделювання комунікативних ситуацій з урахуванням індивідуального стилю мовця.
7. Аналіз комунікативного успіху / неуспіху в змодельованих ситуаціях.
8. Рефлексія: як індивідуалізація спілкування впливає на професійну реалізацію.

Тема 4. Аналіз і подолання комунікативних невдач.

1. Обговорення прикладів комунікативних невдач із повсякденного та професійного досвіду.
2. Аналіз реальних кейсів соціальної взаємодії (побут, навчання, медіа, соцмережі).
3. Виявлення мовних і немовних чинників комунікативної невдачі.
4. Практика аналізу невдалої критики: що робить критику деструктивною.
5. Трансформація конфліктних висловлювань у конструктивні.
6. Рольові ігри: моделювання конфліктних ситуацій і пошук ефективних комунікативних рішень.
7. Визначення стратегій безконфліктного спілкування.
8. Рефлексія: особисті комунікативні помилки та способи їх уникнення.

Тема 5. Застосування комунікативних стратегій і тактик.

1. Актуалізація знань про комунікативні стратегії та тактики (коротке опитування).
2. Аналіз мовленнєвих прикладів із різних сфер комунікації (побутової, професійної, медійної).
3. Визначення комунікативних стратегій і тактик у запропонованих текстах.
4. Практика добору ефективних тактик відповідно до комунікативної мети.
5. Рольові ігри: моделювання ситуацій переконання, аргументації, самопрезентації.
6. Аналіз маніпулятивних тактик та способів протидії їм.
7. Порівняльний аналіз ефективності різних комунікативних стратегій.
8. Рефлексія: застосування комунікативних стратегій у майбутній професійній діяльності.

Тема 6. Аналіз сучасних комунікаційних практик.

1. Обговорення прикладів комунікацій, що впливають на сприйняття реальності (медіа, соцмережі, публічні виступи).
2. Аналіз текстів і повідомлень із соціальних мереж (пости, коментарі, сторіз, меми).
3. Виявлення мовних стратегій впливу та маніпуляції.
4. Робота з кейсами: фейки, дезінформація, інформаційні атаки.
5. Аналіз комунікації в умовах війни та кризових ситуацій.
6. Практика створення відповідального комунікативного повідомлення.
7. Обговорення етичних меж сучасної комунікації.
8. Рефлексія: роль мовця в формуванні сучасної комунікативної реальності.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

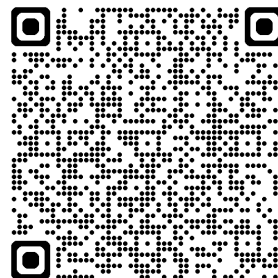
Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	90	78
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	20	18
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	20	10
Підготовка звітів з практичних робіт	20	10
Підготовка до поточного контролю	10	-
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	20	40

ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання:

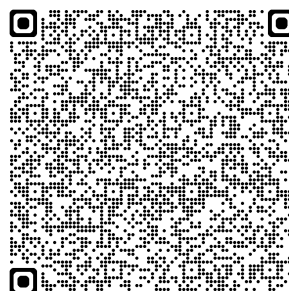
1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

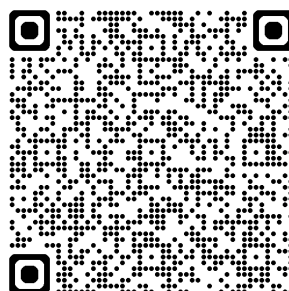
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

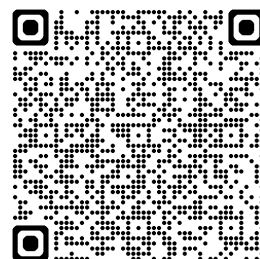
3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

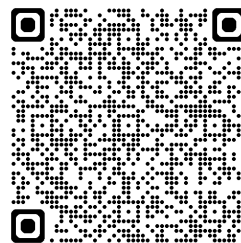
“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої)

діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

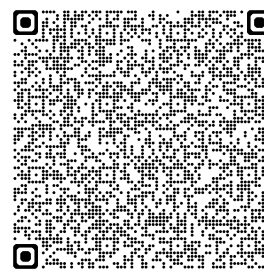

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

Під час вивчення навчальної дисципліни “Радіовиробництво і подкасти” студентам надається можливість перерахування неформальної освіти. До прикладу, із запропонованого переліку можна пройти сертифіковані (безкоштовні) курси на освітніх платформах, відтак сертифікат, який отримали під час навчання, – є підтвердженням засвоєння студентом окремих тем, що включені у зміст дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	<u>Метод навчання</u>	<u>Метод оцінювання</u>
ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.	бесіда бесіда-діалог творчий	усний контроль програмований контроль
ПР05. Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.	комп'ютерні і мультимедійні методи індуктивний	програмований контроль поточний контроль
ПР11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою	бесіда мозковий штурм	самооцінювання

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	24	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали – “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання:

«незадовільно»	володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями; володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність висловити думку на елементарному рівні; володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;
«задовільно»	володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину; може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки;
«добре»	здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень: вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, та вміє застосовувати його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;
«відмінно»	виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем; вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; використовує

	набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.
--	---

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Борг Дж. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Х.: Вид. “Ранок”: Фабула, 2023. 304 с.
2. Даценко Н. Пригоди на радіохвилях: історія українського радіо. К.: Темпора, 2023. 600 с.
3. Лизанчук В. В., Крупський І. В., Білоус О. М. та ін. Телевізійна та радіокомунікація: історія, теорія, новітні практики: підручник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 420 с.
4. Ньюзум Е. Гучніше! Як створювати круті подкасти. Харків, 2022. 336 с.
5. Сторр В. Наука сторітелінгу. Чому історії впливають на нас і як ми ними впливаємо на інших. К.: Наш формат, 2023. 224 с.

Додаткова література

6. Кулеба Д. Війна за реальність: як перемагати у світі фейків, правд і спільнот. К.: Книголав, 2022. 384 с.
7. Панг А. С.-К. Гаджет-залежність: Як отримувати інформацію, не руйнуючи себе та інших. Х.: Вид. “Ранок”: “Фабула”, 2020. 320 с.
8. Почепцов Г. Г. Токсичний інфопростір. Як зберегти ясність мислення і свободу дії. Х.: Віват, 2022. 384 с.
9. Почепцов Г. Фейк: технології спотворення реальності. Київ: Видавничий дім “Киево-Могилянська академія”, 2020. 224 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Красномоvecь. URL: <https://krasnomovec.club/> (дата звернення 13.01.2023).
2. Риторика: Як навчитися гарно говорити. URL: <https://blog.agrokebety.com/rytoryka-yak-navchytysya-harno-hovoryty> (дата звернення 13.01.2023).
3. Реброва О. Імідж та індивідуальний стиль вчителя музики в контексті педагогічної ментальності. URL: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/548> (дата звернення: 18.09.2023).